

**LÄNSRÄTTEN
I DALARNAS LÄN**

Länsrättsnotarien
David Gripenhjärta

DOM
2008-10-27
Meddelad i
Falun

Mål nr
2260-08 E
2261-08 E
2262-08 E
2263-08 E
Rotel 5

SÖKANDE

Corporate Express i Sverige AB, 556091-3591
Box 1504
351 15 Växjö

Ombud: Advokat Magnus Wennerholm
Hamilton Advokatbyrå Växjö AB
Box 124
351 04 Växjö

MOTPARTER

1. Borlänge kommun	2260-08 E
2. Falu kommun
791 83 Falun	2261-08 E
3. Gagnefs kommun	2262-08 E
4. Sätters kommun	2263-08 E

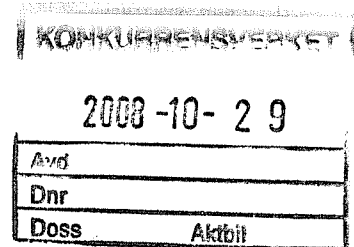
Ombud för 1, 3 och 4: Ann-Kathrin Rahm-Nilzon.
c/o Borlänge kommun
781 81 Borlänge

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Borlänge kommun, Falu kommun, Gagnefs kommun och Sätters kommun har tillsammans genomfört offentlig upphandling av städkemiska produkter och städmaterial (dnr. 03/08:050). Kommunerna har beslutat att Dala Depån AB (nedan Dala Depån) ska tilldelas avtal enligt upphandlingen, med hänvisning till att bolaget uppfyllt samtliga krav och att bolagets anbud är det ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån de i förfrågningsunderlaget redovisade kriterierna.

Corporate Express i Sverige AB (nedan Corporate Express) ansöker hos länsrätten om överprövning av nämnda upphandling. Corporate Express yrkar att länsrätten ska förordna att upphandlingen i första hand ska göras om och i andra hand att upphandlingen inte får avslutas innan rättelse vidtagits. Corporate Express yrkar att rättelse ska ske på så sätt att kommunerna genomför en ny anbudsutvärdering.

Borlänge kommun, Gagnefs kommun och Sätters kommun (nedan kommunerna) bestrider Corporate Express ansökan.

Falu kommun har av länsrätten förelagts att svara i målet, men har inte avhört.

DOMSKÄL

1. Relevanta lagrum m.m.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Av 16 kap. 2 § första stycket LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra

upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Frågan i målet är om länsrätten enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU ska besluta att den aktuella upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Avgörande för frågan är om kommunerna har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att Corporate Express har lidit eller kan komma att lida skada.

2. Poängsättningen för anbudsgivarna enligt kvalitetskriteriet Support/utbildning inom varugruppen Rengöring/golvvård samt varugruppen Disk

2.1. Kommunernas förfrågningsunderlag

Av avsnitt 6.2 (Utvärdering) i förfrågningsunderlaget framgår att vid bedömningen enligt kvalitetskriteriet Support/utbildning kan anbudsgivarna tilldelas 1-5 poäng. Vid utvärderingen multipliceras tilldelat poäng med 0,25. Det framgår vidare att vid poängsättningen tas hänsyn till följande förhållanden:

- möjlighet att snabbt få support vid akuta situationer
- antalet kostnadsfria utbildningsdagar per anställd/år
- kostnad för extra utbildningsinsatser
- supportens tillgänglighet
- utbildarnas erfarenhet från branschen (enligt bifogade intyg)
- inställetiden vid akuta situationer

I samma avsnitt i förfrågningsunderlaget anges innebörden av respektive poäng enligt följande.

5 poäng	Utmärkt/ger stort mervärde
4 poäng	Mycket bra/ger visst mervärde
3 poäng	Bra, godkänd funktion, ger dock inget mervärde
2 poäng	Acceptabel/mindre bra, vissa kvalitets-/funktionsbrister
1 poäng	Inget svar/dålig, uppfyller inte miniminivå

2.2. Kommunernas utvärdering

Av kommunernas utvärdering av anbuden vid upphandlingen framgår att Corporate Express respektive Dala Depån vid utvärderingen har tilldelats följande poäng enligt kvalitetskriteriet Support/utbildning.

Varugrupp:	Corporate Express:	Dala Depån:
Rengöring/golvvård	0,75 (3 poäng)	1,25 (5 poäng)
Disk	0,75 (3 poäng)	1,25 (5 poäng)

I utskrift av e-postmeddelande som skickats från Ann-Kathrin Rahm-Nilzon till Anders Peterson anger den förra bl.a. följande. ”Du vill ha ett förtydligande av poängtilldelningen. Så här bedömdes Ert anbud: Corporate Express bedöms [---] ha bra support/utbildning, men den support som gäller städsidan har inte fungerat bra. Den som är support för golvvården har inte varit kunnig enligt städgruppens bedömning.”

2.3. *Corporate Express anbud*

I avsnitt 3.3 (Organisation) i Corporate Express anbud anges bl.a. följande. Corporate Express kundsupport finns tillgänglig vardagar mellan kl. 07:30 – 16:30. På kundsupporten finns ca 25 innesäljare som alltid finns på plats. Corporate Express kan erbjuda fullständiga EDI-lösningar och har en webb-lösning där kunden via Internet kan beställa varor och få information om Corporate Express sortiment, orderhistorik och avtalade priser, samt söka efter en leverans hos distributören (tracking) m.m.

I avsnitt 4.2.3 (Övriga krav) i Corporate Express anbud anges bl.a. följande. Vid akutinsatser är inställelsetiden samma dag eller eventuellt dagen efter. De flesta eventuella problem kan lösas samma dag.

I avsnitt 3.3 (Organisation) i Corporate Express anbud anges vidare bl.a. följande. Corporate Express och dess huvudleverantör av städ- och rengöringslösningar, Nilfisk-Advance, ombesörjer utbildning av upphandlade produkter enligt följande.

- Metoder/arbetsteknik för bästa ergonomi och resultat
- Miljöhänsyn
- Daglig städning
- Periodiskt underhåll
- Golvvård
- Ytfilmer
- Golvtyper
- Metodvård, tvättråd

Vidare anges bl.a. följande. Efter 4-6 veckor sker uppföljning. Efter sex månader sker uppföljning och eventuellt kompletterande utbildning. Corpo-

rate Express och Nilfisk-Advance står till förfogande och kan på kort varsel besöka kommunernas enheter för eventuell problemlösning och information. I övrigt kan Corporate Express "skräddarsy" anpassad utbildning i samråd med ansvariga.

2.4. Dala Depåns anbud

Under rubriken Support/utbildning i avsnitt 3.3 (Organisation) i Dala Depåns anbud anges bl.a. följande. I fråga om kostnadsfria handhavande-utbildningar så har bolaget valt att inte begränsa antalet utbildningsdagar. Kostnader utgår endast om förbrukningsmaterial, lokal, logi eller förtäring ska tillhandahållas i samband med utbildning och då till självkostnadspris.

I avsnitt 4.2.3 i Dala Depåns anbud anges bl.a. följande. Bolaget garanterar kunden 1,5 timmes inställetid under ordinarie arbetstid och 2 timmars inställetid under övrig tid. Med inställetid avses att bolaget är på plats efter angiven tid. Telefonsupport med teknisk support har kunden tillgång till dygnet runt och året runt. Support på plats, teknisk rådgivning samt telefonsupport sker kostnadsfritt utan timdebitering. Detta gäller endast för produkter som bolaget levererat. Bolaget kan förutsättningslöst lämna statistik till kunden i Excelformat enligt kundens önskemål. Inga krav ställs om leveranser av obrutna förpackningar och dylikt.

Under rubriken Maskindisk – service på sidan 1 i bilaga 9 i Dala Depåns anbud anges bl.a. följande. Servicefrekvensen baseras på diskmaskinernas gångtid. JohnsonDiverseys representant fastställer tillsammans med ansvarig på enheten lämplig servicefrekvens där hänsyn tas inte enbart till gångtid utan även till diskmaskinens kondition eftersom äldre diskmaskiner ofta bör få ökat antal servicebesök.

2.5. Gemensamt för Corporate Express och Dala Depåns anbud

Under rubriken Jourservice på sidan 2 i bilaga i Corporate Express anbud/bilaga 9 i Dala Depåns anbud anges bl.a. följande. Telefonjour finns för JohnsonDiverseys doseringsutrustningar som omfattar följande tider: 16:30 – 22:00 på vardagar och 08:00 – 22:00 på helger. Vid maskinfel på kundens utrustning vidarebefordras kontakt med extern servicepartner.

2.6. Corporate Express och kommunernas anföranden hos länsrätten

Corporate Express anför i huvudsak följande. Corporate Express har i sitt anbud förklarat den utbildning och support som bolaget tillhandahåller. Av anbudet följer att Corporate Express erbjuder inställelse samma dag vid akuta situationer, ingen begränsning av antalet utbildningsdagar samt en support som är tillgänglig dygnet runt via telefon och Internet. Corporate Express tillhandahåller även en webbshop. Utbildarnas erfarenhet är hög och samtliga har genomgått relevant utbildning (Nilfiskskolan samt SYR-utbildning). Certifikat som visar detta har bifogats anbudet. Dala Depåns anbud avseende Support/utbildning beskrivs kortfattat i anbudet. Dala Depåns anbud innehåller liknande tjänster som Corporate Express har i denna del, dock med den skillnaden att Dala Depån inte tillhandahåller en webbshop samt att Dala Depån inte heller har bifogat några intyg som styrker utbildarnas erfarenhet från branschen. När det gäller support inom tvätt/disk har Dala Depån och Corporate Express samma leverantör, JohnsonDiversey service disk, och båda bolagen har bifogat samma servicebeskrivning. Någon skillnad i poängbedömning kan därmed rimligen inte uppstå. Inom utvärderingskriteriet Support/utbildning har Corporate Express erhållit tre poäng. Dala Depån har erhållit fem poäng, detta trots att Corporate Express i denna del lämnat ett bättre anbud och därmed borde erhållit en högre poäng än Dala Depån. I vart fall borde Corporate Express erhållit samma po-

äng som Dala Depån. Det är också tydligt att kommunerna i denna del tagit ovidkommande hänsyn. Ansvarig upphandlare har i den korrespondens som följde efter tilldelningsbeslutet förklarat att Corporate Express support inom städ tidigare inte ska ha fungerat bra. Corporate Express har därefter efterfrågat vad som menas med detta uttalande, utan att få något besked.

Kommunerna anför häremot i huvudsak följande. Inköpsenheten har till sin hjälp i upphandlingen haft en referensgrupp bestående av personer som är professionella inom det här avtalsområdet. Den kännedom om Corporate Express och deras samarbetspartner Nilfisks kunskap i golvvård, som några i gruppen hade, sänkte Corporate Express poäng. De anbudsgivare som erhållit högsta poäng har support dygnet runt och utbildningsinsatser utan begränsningar kostnadsfritt.

Corporate Express anför i genmäle i huvudsak följande. Det står klart att ”kännedom” om något inom golvvård har resulterat i att Corporate Express erhållit i vart fall ett poäng mindre än vad bolaget i annat fall skulle ha erhållit. Hade inte någon eller några i referensgruppen haft denna ”kännedom” så hade Corporate Express erhållit i vart fall fyra poäng inom Support/utbildning istället för tre poäng. Detta hade resulterat i ett Corporate Express lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet inom området Städkemiska produkter. Det är synnerligen oklart hur Corporate Express kan ha fått poängdrag för någon vag kännedom om kvalitén på erbjuden support/utbildning inom golvvård, när support/utbildning inom golvvård inte tidigare lämnats till någon av kommunerna av Corporate Express. Corporate Express har efterfrågat vem det är som haft denna påstådda dåliga kunskap om golvvård utan att få något svar. Helt klart är att denna person inte kan ha varit anlitad av Corporate Express eftersom bolaget inte haft något uppdrag innefattande support/utbildning inom golvvård för någon av kommunerna. Det är tydligt att kommunerna i sin bedömning av Corporate

Express anbud tagit ovidkommande hänsyn. Detta förfarande är diskriminerande gentemot Corporate Express och strider därmed mot LOU. För övrigt har Corporate Express förklarat att det inte föreligger några begränsningar i utbildningsinsatser och att denna kan skräddarsys efter kundens behov. Att all utbildning är kostnadsfri följer av anbudet eftersom anbudsgivare i annat fall var skyldiga att ange ett pris för utbildningsinsatsen. Detta har Corporate Express inte gjort. Corporate Express erbjuder därmed också obegränsat antal kostnadsfria utbildningsinsatser per anställd per år. Dala Depån har inte bifogat några intyg om utbildarnas erfarenhet från branschen, vilket Corporate Express har gjort. Detta synes dock inte haft någon betydelse vid utvärderingen trots att det uttryckligen angavs i förfrågningsunderlaget att utbildarnas erfarenhet skulle bedömas enligt bifogade intyg.

2.7. Länsrättens bedömning

Enligt länsrätten framgår inte annat än att kommunerna har haft en saklig grund för att vid utvärderingen tilldela Dala Depån fem poäng.

Såvitt avser tilldelningen av Corporate Express poäng gör dock länsrätten följande bedömning.

Vad kommunerna har anfört om tillgänglighet av support dygnet runt och utbildningsinsatser utan begränsningar kostnadsfritt, är omständigheter som kan anses ingå i en saklig grund för poängsättningen ifråga. Corporate Express anbud framstår med hänsyn till dessa omständigheter som mindre generöst än Dala Depåns anbud. Framför allt har inte Corporate Express såsom Dala Depån erbjudit kommunerna telefonsupport dygnet runt.

Enligt länsrätten visar emellertid utredningen att kommunerna vid utvärderingen har tilldelat Corporate Express färre poäng än vad som annars skulle

ha skett, på grund av att kommunerna i samband med utvärderingen erhållit viss information ("kännedom"). Enligt informationen har Corporate Express och Nilfisk-Advance bristfälliga kunskaper med avseende på golvvård. Visserligen kan information om en anbudsgivares bristfälliga kunskaper ingå i en saklig grund för poängsättning. En upphandlande myndighet som inte på något sätt kan ange på vilka omständigheter sådan för poängsättningen avgörande information grundar sig, kan emellertid inte anses ha genomfört upphandlingen på ett öppet sätt. Länsrätten anser därför att kommunerna i denna del har brutit mot principen om transparens enligt 1 kap. 9 § LOU.

3. *Poängsättningen enligt kvalitetskriteriet Förpackningsstorlek/hållbarhet inom varugruppen Rengöring/golvvård samt varugruppen Disk*

3.1. *Kommunernas förfrågningsunderlag*

Av avsnitt 6.2 (Utvärdering) i förfrågningsunderlaget framgår att vid bedömningen enligt kvalitetskriteriet Förpackningsstorlek/hållbarhet kan anbudsgivarna tilldelas 1-5 poäng. Vid utvärderingen multipliceras tilldelat poäng med 0,15. Det framgår vidare att vid poängsättningen tas hänsyn möjligheten att kunna bryta stora transportförpackningar.

I samma avsnitt i förfrågningsunderlaget anges innebörden av respektive poäng (se härom ovan).

3.2. *Kommunernas utvärdering*

Av kommunernas utvärdering av anbudet vid upphandlingen framgår att Ecolab respektive Dala Depån vid utvärderingen har tilldelats följande po-

äng enligt kvalitetskriteriet Förpackningsstorlek/hållbarhet inom varugruppen Rengöring/golvvård samt varugruppen Disk.

Varugrupp:	Corporate Express:	Dala Depån:
Rengöring/golvvård	0,45 (3 poäng)	0,75 (5 poäng)
Disk	0,45 (3 poäng)	0,75 (5 poäng)

3.3. *Corporate Express anbud*

Under rubriken Statistik i avsnitt 4.2.3 (Övriga krav) i Corporate Express anbud anges bl.a. följande: ”Förpackningsstorlekarna framgår av specifikationen och av bifogad produktkatalog.”

I avsnitt 4.3 (Beställningsrutiner) i Corporate Express anbud anges bl.a. följande. ”Något minsta ordervärde för leverans förekommer ej. Leverans sker i den mängdenhet som framgår av bifogad produktkatalog och specifikation.”

3.4. *Dala Depåns anbud*

I avsnitt 4.2.3 i Dala Depåns anbud anges bl.a. följande. ”Inga krav framställs från vår sida om leveranser av obrutna förpackningar o. dyl. I anbudet angivna transportförpackningar skall endast ses som information för att, om möjligt anpassa beställningar och inte som en förutsättning för leverans.”

3.5. Corporate Express och kommunernas anföranden hos länsrätten

Corporate Express anför i huvudsak följande. Kommunerna har förklarat att i det fall det endast är transportförpackningens storlek som kan beställas, erhålls endast två poäng. Denna förklaring borde ha återfunnits i förfrågningsunderlaget. I så fall hade anbudsgivarna haft en rimlig möjlighet att bedöma hur deras anbud skulle komma att värderas. Detta får anses särskilt viktigt eftersom kommunerna först nu förklarar vilka poängmässigt stora konsekvenser det får. Corporate Express gör gällande att bolaget även i denna del fått ett för lågt poäng. Av Corporate Express prisbilaga till anbudet framgår att det är ytterst få produkter som enbart säljs i stor transportförpackning och där Corporate Express inte kan bryta transportförpackningen. I kolumnen förpackningsstorlek anger Corporate Express att till övervägande delen är det fråga om att Corporate Express levererar minsta möjliga förpackning. Av 54 efterfrågade artiklar är det endast 16 st. av Corporate Express offererade artiklar som är i större förpackningar. En övervägande del av Corporate Express offererade artiklar har således gått att bryta ned till minsta del. För delen städredskap har kommunerna i specifikationen inte uppgett någon önskad förpackningsstorlek, varför detta i denna del inte kan ha haft någon betydelse.

Kommunerna anför häremot i huvudsak följande. Corporate Express har i sitt anbud angett att ”leverans sker i den mängdenhet som framgår av bifogad produktkatalog och specifikation”. Detta har kommunerna tolkat som att det som är förpackningsstorlek kan beställas. Där anbudet t.ex. angett förpackningsstorlek till 1 L och transportförpackningens storlek varit 12 x 1 L, har kommunerna tolkat det som förpackning om 1 L kan beställas. Där förpackningsstorleken angetts till 12 x 1 L och transportförpackningen också angetts till 12 x 1 L, har kommunerna tolkat det som att det endast går att beställa 12 x 1 L, alltså att förpackning även om den är stor inte bryts. Där-

för har Corporate Express tilldelats tre poäng. I de fall där det endast är transportförpackningens storlek som kan beställas har kommunerna värderat detta till två poäng. Grunden är att kommunerna har många små enheter som inte har möjlighet att beställa stora förpackningar, varken av utrymmes- eller behovsskäl. Vidare har Corporate Express endast offererat impregneringsvätska på 5 L-förpackning trots att kommunerna endast frågat efter 10 L-förpackning. I det fallet har kommunerna bedömt det viktigt att få just den förpackningsstorlek som kommunerna frågat efter. De anbudsgivare som bryter förpackningarna ner till minsta enhet utan prishöjning tilldelades fem poäng. Det framgår klart och tydligt av förfrågningsunderlaget att förpackningsstorlek/möjlighet att bryta transportförpackningar värderas.

3.6. Länsrättens bedömning

Enligt länsrätten framgår det tydligt av förfrågningsunderlaget att möjligheten att bryta stora transportförpackningar ska tillmätas betydande vikt vid poängsättning enligt kvalitetskriteriet Förpackningsstorlek/hållbarhet. Mot bakgrund av detta och med hänsyn till vad bolagen angett i sina anbud, gör länsrätten bedömningen att kommunerna har haft en saklig grund för sin poängsättning.

4. *Poängsättningen enligt kvalitetskriteriet Miljösäkring inom varugruppen Rengöring/golvvård samt varugruppen Disk*

4.1. Kommunernas förfrågningsunderlag

Av avsnitt 6.2 (Utvärdering) i förfrågningsunderlaget framgår att vid bedömningen enligt kvalitetskriteriet Miljösäkring kan anbudsgivarna tilldelas 1-5 poäng. Vid utvärderingen multipliceras tilldelat poäng med 0,05. Det framgår vidare att vid poängsättningen tas hänsyn till följande förhållanden:

- leverantörens miljöarbete och produkternas miljödeklaration

I samma avsnitt i förfrågningsunderlaget anges innebörden av respektive poäng (se härom ovan).

4.2. Kommunernas utvärdering

Av kommunernas utvärdering av anbuden vid upphandlingen framgår att Corporate Express respektive Dala Depån vid utvärderingen har tilldelats följande poäng enligt kvalitetskriteriet Miljösäkring.

Varugrupp:	Corporate Express:	Dala Depån:
Rengöring/golvvård	0,25 (5 poäng)	0,25 (5 poäng)
Disk	0,25 (5 poäng)	0,25 (5 poäng)

4.3. Corporate Express anbud

I avsnitt 3.4 (Miljöpolicy – miljökrav) i Corporate Express anbud anges bl.a. följande. Corporate Express är miljöcertifierat enligt ISO 14001:2004. Corporate Express har försett sina artiklar med miljösymboler. Corporate Express använder sig av två huvudtyper av märken i sin produktkatalog: Svanen och Falken. I sortimentet finns Svanen och Falken främst i kemtekniska produkter och i papperssortimentet.

4.4. *Dala Depåns anbud*

I avsnitt 3.4 (Miljöpolicy – miljökrav) i Dala Depåns anbud anges följande som Dala Depåns ”Övergripande miljömål”.

- Löpande öka personalens miljömedvetande
- Aktivt marknadsföra miljömärkta produkter
- I all kundinriktad utbildningsverksamhet erbjuda inslag av miljöinformation och miljöhänsyn för att medverka till kundernas ökande miljömedvetande
- Aktivt utöka samarbetet med leverantörer som arbetar aktivt med att miljöanpassa produkter

Vidare anges följande som Dala Depåns ”Detaljerade miljömål”.

- Årligen öka den egna användningen av miljömärkta produkter
- Årligen minska energiförbrukningen i kWh i verksamheten i förhållande till omsättningen
- Årligen minska avfallsvolymen i förhållande till omsättning
- Att arbeta aktivt efter sin miljöpolicy

4.5. *Corporate Express och kommunernas anföranden hos länsrätten*

Corporate Express anför i huvudsak följande. Dala Depåns miljöpolicy beskrivs under avsnitt 3.4 (Miljöpolicy – miljökrav) i Dala Depåns anbud. Anbudet innehåller enbart en mycket kort beskrivning av företagets miljömål samt en miljöpolicy. Corporate Express redovisar i sitt anbud att företaget är miljöcertifierat enligt ISO 14001, vilket är ett certifikat som kräver betydligt mer än vad som följer av Dala Depåns miljöpolicy. Corporate

Express borde har erhållit ett högre poäng än Dala Depån under kriteriet Miljösäkring.

Kommunerna anför i genmäle att vad gäller kvalitetskriteriet Miljösäkring så har Corporate Express och Dala Depån bedömts vara likvärdiga och tilldelats fem poäng.

Corporate Express anför i genmäle i huvudsak följande. För att erhålla miljöcertifiering krävs stora insatser och krav ställs på verksamhetsmanualer, m.m. Detta ska jämföras med Dala Depåns lokalt fastställda miljöpolicy. Någon poängskillnad har detta dock inte resulterat i.

4.6. Länsrättens bedömning

Enligt länsrätten framgår inte annat än att kommunerna har haft en saklig grund för att vid utvärderingen tilldela Dala Depån fem poäng. Poängsättningen framstår som rimlig i sig, med hänsyn till vad som anges i Dala Depåns anbud. Poängsättningen framstår som rimlig också vid jämförelse med poängsättningen för Corporate Express. Oavsett om Corporate Express kan anses ha offererat mer än Dala Depån med avseende på miljöarbete och miljödeklaration, så har inte annat framgått än att även Dala Depåns prestation är tillräcklig för att motivera en tilldelning av fem poäng.

5. Förfrågningsunderlagets utformning och kommunernas tilldelningsbeslut/utvärdering

5.1. Kommunernas förfrågningsunderlag

I avsnitt 2.1 (Objektsbeskrivning) i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Upphandlingen avser kemisk-tekniska produkter till städverksamhet

inom barnomsorg, skolor, äldreomsorg och övrig kommunal verksamhet samt städmaterial för i första hand lokalvårdens och storhushållens behov inom Borlänge, Falun, Gagnef och Sätters kommuner. Upphandlingen omfattar också distribution till beställande enhet.

I avsnitt 2.2 (Omfattning) i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. Anbud kan lämnas på hela sortimentet eller på enskild varugrupp. Målsättningen är att teckna ett heltäckande ramavtal, men kommunerna förbehåller sig rätten att anta hela eller delar av anbud samt att anta en eller flera anbudsgivare.

I avsnitt 6.2 (Utvärdering) i förfrågningsunderlaget anges inledningsvis att det anbud kommer att väljas som är det ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn till kriterierna Pris respektive Kvalitet. Därefter anges procentuella viktningstal för dessa två kriterier. Vidare anges vilka underkriterier som ingår i respektive kriterium samt viktningstal för underkriterierna. I en lista anges vilka förhållanden som inverkar på värderingen av respektive underkriterium. Vidare framgår att kriterierna betygssätts med 1-5 poäng och att given poäng vid utvärderingen multipliceras med viktningstalen. Det anges också vilken innebörd som respektive betygssteg har.

5.2. Kommunernas utvärdering

Av kommunernas utvärdering (som bifogats med tilldelningsbeslutet) framgår att kommunerna vid utvärderingen har delat upp upphandlingen i två delar: Rengöring/golvvård och Disk. Varje del har en egen tabell av vilken anbudsgivarnas poängtilldelning och ranking framgår. Dala Depån har tilldelats totalt 4,25 respektive 4,43 poäng och inom båda delarna rankats som nr. 1.

5.3. *Corporate Express och kommunernas anföranden hos länsrätten*

Corporate Express anför i huvudsak följande. Förfrågningsunderlaget är otydligt såtillvida att anbudsgivarna inte med stöd av förfrågningsunderlaget haft möjlighet att bedöma hur deras anbud kommer att bedömas. Utvärderingskriterierna är alltför otydliga. Otydligheten har lämnat öppet för godtycklighet från kommunernas sida vid poängsättning enligt utvärderingskriteriet Kvalitet. Förfrågningsunderlaget strider därmed mot kravet på öppenhet och transparens. Någon förklaring för vad anbudet ska innehålla eller vad anbudsgivaren ska åstadkomma för att erhålla fem poäng anges inte i förfrågningsunderlaget. Det anges inte heller vad anbudet måste innehålla för att erhålla exempelvis fyra poäng istället för tre poäng. Det saknas en förklaring för hur kommunerna avser att bedöma att ett anbud ”ger stort övervärde” (för fem poäng) eller på vilket sätt ett anbud ”ger visst mervärde” (för fyra poäng). Av tilldelningsbeslutet följer att kommunerna har valt att dela upp upphandlingen i tre delar: Rengöring/städ, Disk/Tvättmedel samt Papper, plast och engångsprodukter. Att en sådan uppdelning skulle ske följer inte av förfrågningsunderlaget. I tilldelningsbeslutet anges att kommunerna anser att Dala Depån har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet utifrån de i förfrågningsunderlaget redovisade kriterierna. Avseende utvärderingskriterierna under Kvalitet redovisas endast vilka poäng varje anbud erhållit, utan att det närmare beskrivs vilka överväganden som gjorts vid poängsättningen.

Kommunerna anför häremot i huvudsak följande. Förfrågningsunderlaget strider inte mot kravet på öppenhet och transparens. Utvärderingskriterierna är tillräckligt tydligt beskrivna för att anbudsgivarna med stöd av förfrågningsunderlag och utvärderingskriterier kan bedöma hur deras anbud kommer att utvärderas. Det är två upphandlingar som bedrivits parallellt: upphandling av städkemiska produkter och upphandling av Papper, plast och

engångsprodukter. Corporate Express har deltagit i båda upphandlingarna och erhållit tilldelningsmeddelande i båda, ett för varje upphandling.

5.4. Länsrättens bedömning

Såvitt avser kommunernas upphandling av papper, plast och engångsprodukter så konstaterar länsrätten att denna upphandling helt och hållet har genomförts parallellt med i målet aktuell upphandling. Att meddela ett eget tilldelningsbeslut för och för sig göra en utvärdering i denna upphandling anser länsrätten därför vara på sin plats. I övrigt gör länsrätten följande bedömning.

Länsrätten konstaterar att förfrågningsunderlaget inte helt exakt eller helt uttömmande anger vilka krav anbudsgivarna ska uppfylla för att erhålla ett visst antal poäng enligt de olika kriterierna vid utvärderingen. Det framgår inte heller av förfrågningsunderlaget att upphandlingen vid utvärderingsfasen skulle komma att delas upp i två olika delar. Av kommunernas tilldelningsbeslut (inklusive den bifogade utvärderingen) framgår inte närmare vilka överväganden som har gjorts vid poängsättningen.

Länsrätten anser emellertid att även om förfrågningsunderlaget och tilldelningsbeslutet (inklusive utvärderingen) i dessa hänseenden inte kan anses vara optimalt utformade, så har det dock inte visats att dessa innehåller brister som är så allvarliga att kommunerna kan anses ha brutit mot transparensprincipen eller någon annan bestämmelse i LOU. Framför allt kan varje leverantör som tagit del av förfrågningsunderlaget anses ha haft en reell möjlighet att med utgångspunkt i underlaget skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Annat har inte heller framgått än att förfrågningsunderlaget är utformat på ett affärsmässigt sätt. Såvitt avser uppdelningen av upphandlingen i de två delarna Rengöring/golvvård

och Disk så anser länsrätten också – med hänsyn till vad som anges i avsnitt 2.1 (Objektsbeskrivning) och 2.2 (Omfattning) i förfrågningsunderlaget – att kommunernas uppdelning framstår som både möjlig att förutse för anbudsgivarna och sakligt grundad.

6. *Sammanfattning*

Kommunerna har vid utvärderingen av Corporate Express anbud brutit mot principen om transparens enligt 1 kap. 9 § LOU. Länsrätten gör bedömningen att Corporate Express därav har lidit skada eller kan komma att lida skada.

Länsrätten har denna dag, i mål nr. 2224-08 m.fl. och 2255-08 m.fl. – på talan av Procurator AB respektive Ecolab AB – beslutat att upphandlingen ska göras om. Samma ingripande bör bestämmas i denna dom.

DOMSLUT

Med bifall till Corporate Express ansökan bestämmer länsrätten att Borlänge, Falu, Gagnefs och Sätters kommuners offentliga upphandling av städkemiska produkter och städmaterial (dnr. 03/08:050) ska göras om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1c).

Lennart Andersson

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.